

iM Informator Międzychodzki

Bezpłatny

BURMISTRZ
MIĘDZYCHODU

serdecznie zaprasza

1 oraz 2 września 2019 r.

na obchody

**80. rocznicy wybuchu
II wojny światowej**

W programie:

1 września 2019 r. - Uroczysta Msza Św.

godz. 10:15

- Uroczysta msza święta w intencji Ojczyzny w kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi w Międzychodzie z udziałem pocztów sztandarowych,
- Występ młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego w Międzychodzie.

2 września 2019 r. - Akcja „#Przerwany Marsz”

godz. 10:00

- Zbiórki na Lipowcu i „Przerwany Marsz” - marsz gwiazdysty młodzieży z seniorami pod Pomnik Poległych i Pomordowanych w latach 1939-1956 (upamiętnienie przerwanej drogi do szkoły polskich dzieci w 1939 roku).
- Wspólne odśpiewanie Hymnu Państwowego, okolicznościowe przemówienia, złożenie kwiatów przez delegacje, pokłon sztandarów.

W NUMERZE

- Z prac Rady Miejskiej – s. 2
- Będzie „KARTA SENIORA” – s. 3
- O wiatraku – s. 4
- Inwestycje – s. 6
- Szczytna, Seelow – s. 7
- Sport – s. 10-13
- Dla dzieci – s. 15

Z prac Rady Miejskiej Międzychodu

Informacja na temat podwyżki cen odpadów w 2019 roku.

W związku z licznymi pytaniami mieszkańców w sprawie gospodarowania odpadami i podwyżką opłat za odpady, Rada Miejska przygotowała analizę w tej sprawie. Przedstawiamy mieszkańcom informacje o tym jak powstawał projekt i uchwała w sprawie gospodarowania odpadami.

Proces i debata nad podwyżką cen odpadów rozpoczął się już 15.05.2019 roku, kiedy to na komisji wspólnej, Burmistrz Międzychodu Krzysztof Wolny zapytany przez radnych o stan finansowania odpadów w Gminie Międzychód, stwierdził że przedstawi Radzie Miejskiej analizę i proponowane rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami i dodał: „Patrząc na to co się dzieje, można powiedzieć, że podwyżka jest nieunikniona”. Natomiast Skarbnik pani Anna Andrałojć uzupełniła, że od 2013 roku kiedy to weszła opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dokonując analizy dochodów i wydatków za gospodarowanie odpadami, widzimy, że co roku brakuje środków finansowych. W wystąpieniu pokontrolnym Regionalna Izba Obrachunkowa wskazuje, że gospodarka odpadami musi się samofinansować, dochody i wydatki z tego tytułu muszą się równoważyć. Ponadto wzrastają koszty zrzutów odpadów. Na tej Komisji Burmistrz stwierdził, że proponuje stawkę od każdej osoby w rodzinie, a nie jak było do tej pory od gospodarstwa domowego. Natomiast na komisji wspólnej w dniu 13.06.2019 roku zastępca Burmistrza zapoznał radnych z analizą gospodarki odpadami w Gminie. Masa odpadów zmieszanych (wyrażona w tonach) z roku na roku rośnie i tak:

Rok	Odpady					
	zmieszane	tworzywa sztuczne	szkło	papier i tektura	biodegradowalne	wielkogabarytowe
2014	3211,07	134,98	205,94	94,32	165,34	330,34
2015	3303,22	144,01	199,44	99,16	194,18	338,72
2016	3683,23	159,18	224,36	92,91	231,72	408,46
2017	3833,31	135,46	218,84	95,31	265,99	305,80
2018	3900,78	169,52	205,83	95,91	316,14	286,56

Rok 2013 pominięto z uwagi na to, że okres rozliczeniowy obejmuje jedynie II półrocze.

Radni dokonali analizy gospodarki odpadami, w tym wysokości kosztów, liczby mieszkańców, gospodarstw domowych, segregacji oraz kwoty dopłaty w Gminie Międzychód. Poniższe zestawienie przedstawia tendencję zmian liczby mieszkańców, gospodarstw domowych i dopłaty do odpadów:

Rok	Mieszkańcy		Gospodarstwa domowe			Dopłata w złotych
	zameldowani	objęci systemem	łącznie	segregujące	nie segregujące	
2014	18.325	15.561	5.800	4.139	1.661	59.581
2015	18.634	15.555	5.873	4.186	1.687	62.172
2016	18.454	16.098	6.069	4.293	1.776	225.462
2017	18.605	16.126	6.117	4.652	1.465	94.739
2018	18.319	16.428	6.289	4.776	1.513	155.698

Z powyższego zestawienia wynika, że z roku na rok rośnie liczba gospodarstw domowych segregujących odpady oraz wzrasta liczba mieszkańców objętych systemem przyjmowania odpadów, jak również wzrasta ilość masy odpadów. Zatem tendencja w przedmiocie segregowania odpadów jest pozytywna. Gmina Międzychód

w latach 2014 – 2018 musiała dopłacić łącznie 597.652 zł. Jedynie w 2013 roku bilans był dodatni i wyniósł 7.554 zł.

Z uwagi na to, że koszty usuwania odpadów były wyższe od wpływów, należało podjąć decyzję o zmianie naliczania i wysokości stawki od osoby. Dlatego też w niektórych gospodarstwach domowych podwyżka ta jest znacząca, ponieważ mógł nastąpić wzrost o blisko 100%, np. w rodzinie 6-osobowej dotychczas opłata za odpady wynosiła 48 zł, a po zmianie 90 zł.

Z takim danymi w Gminie Międzychód przedstawionymi przez Burmistrza Międzychodu i zapewnieniu, iż proponowana podwyżka zbilansuje gospodarkę odpadami, Rada Miejska przychyliła się do wniosku o podwyżkę oraz zmianę systemu naliczania i podjęła uchwałę.

Rada Miejska Międzychodu

Budżet Obywatelski

Przedstawiamy ostateczną listę projektów, które będą wybierane w głosowaniu w Budżecie Obywatelskim Gminy Międzychód. Budżet obywatelski to wydzielona część budżetu Gminy Międzychód, o której przeznaczeniu zdecydują w głosowaniu mieszkańcy. W tym roku do dyspozycji mieszkańców jest 452 tys. zł. Głosowanie na jeden wybrany projekt będzie możliwe od 19 do 31 sierpnia 2019 roku, na stronie internetowej <https://miedzychod.budzet-obywatelski.org/>

Dokładny opis projektów znajduje się na stronie: <https://miedzychod.budzet-obywatelski.org/projekty>

Projekty wybrane do głosowania do Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok

L.P.	ZADANIE	KWOTA
1.	Nasze wioski – naszym dobrem - Dormowo, Głazewo, Gralewo, Mniszki	135 728,20 zł
2.	Zakup sprzętu multimedialnego w celu poprawy organizacji imprez sportowych	117 493 zł
3.	Doposażenie świetlicy wiejskiej w stoły, krzesła, grill gazowy i klimatyzację – Mierzyn	24 200,26 zł
4.	Aktywnie w dolinie Kamionki – siłownia „Pod Chmurką”	35 000 zł
5.	Uzupełnienie elementów małej architektury na terenie sołectwa Mokrzec.	6 000 zł
6.	Przebudowa placu zabaw wraz z nasadzeniem drzew i krzewów – Radgoszcz	95 695,11 zł
7.	Monitoring zewnętrzny świetlicy Radgoszcz	10 398,42 zł
8.	Pielęgnacja zieleni - Muchocin	18 800 zł
9.	Baw się aktywnie! - Łowyń, Lewice, Krzyżkówko	135 700 zł
10.	Oświetlenie Jeziora Miejskiego od mostku do muszli	114 558,28 zł

AKCJA „Przerwany marsz...”

W tym roku odpowiadając na inicjatywę Rady Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej również w naszym mieście zostanie zorganizowana akcja „Przerwany marsz...”, który ma polegać na symbolicznym dokończeniu w dniu 2 września 2019 roku, przerwano przez fakt wybuchu II wojny światowej marszu do szkoły ówczesnej młodzieży. To wtedy w 1939 roku życie Dzieci Wojny zostało trwale napiętnowane nieopuszczającym strachem, zatrzymanymi w pamięci obrazami okrutnej wojny. Planowana na pierwszy dzień szkoły tegoroczna akcja będzie okazją do tego, aby młodsze i starsze pokolenia mogły wspólnie w pokojowej Polsce przywitać nowy rok szkolny. Zachęcamy, aby 2 września 2019 r. wspólnie z babciami, dziadkami i wszystkimi osobami z pokolenia Dzieci Wojny uczestniczyć w symbolicznej inauguracji roku szkolnego 2019/2020. Nastąpi to w formie marszu gwiazdowego na Lipowcu, kończącego się przy Pomniku Poległych i Pomordowanych. Punktem kulminacyjnym akcji będzie odśpiewanie Mazurka Dąbrowskiego. Współorganizatorami tego ogólnopolskiego wydarzenia są: Parlamentarny Zespół ds. Wspierania Środowisk Dzieci Wojny, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Stowarzyszenie „Dumni z Polski” oraz Stowarzyszenie „Dzieci Wojny w Polsce”.

Międzychodzka Karta Seniora

Odpowiedzią na zgłaszane za pośrednictwem Rady Seniorów postulaty będzie wkrótce MIĘDZYCHODZKA KARTA SENIORA. Do Rady Miejskiej przekazałem projekt stosownej uchwały, która w momencie ukazania się tego numeru „Informatora” prawdopodobnie będzie już uchwalona. Mam nadzieję, że program: MIĘDZYCHODZKA KARTA SENIORA wejdzie w życie pod koniec października. Przewiduje on ulgi finansowe dla seniorów w wieku powyżej 60 lat, mieszkających na stałe w naszej gminie przy zakupach towarów i usług w sklepach i firmach, które zgłoszą chęć współdziałania i zostaną Partnerem tego programu. Każdy taki sklep lub firma będą oznakowane stosowną wywieszką. Senior pokazując KARTĘ i dokument tożsamości uzyska ulgę, której koszty poniesie gmina. Ulgi takie przewidujemy również w naszych gminnych jednostkach np. CAK czy MOSTiR przy korzystaniu z ich oferty. To kolejny krok w rozwijanej konsekwentnie działalności prorodzinnej. Nie bez powodu uzyskaliśmy laur „Gmina Przyjazna Rodzinie”. Karty będą wydawane w Urzędzie Miasta, będzie do tego potrzebna tylko jedna wizyta. Informacje szczegółowe na temat MIĘDZYCHODZKIEJ KARTY SENIORA będą wkrótce dostępne w internecie w specjalnej zakładce na stronie naszej gminy.

Mam nadzieję, że MIĘDZYCHODZKA KARTA SENIORA stanie się chociaż w skromnym zakresie wsparciem ze strony Gminy dla naszych seniorów w ich codziennym życiu. **Jednocześnie apeluję do międzychodzkich firm i sklepów o zgłaszanie się do naszego wspólnego programu w charakterze Partnera.**

Burmistrz Krzysztof Wolny

Gmina wysoko w rankingu „Wspólnoty”

Drodzy Mieszkańcy! Miło mi poinformować, że według renomowanego pisma samorządowego „Wspólnota”, w tegorocznej edycji RANKINGU ZAMOŻNOŚCI za 2018 r. wśród 267 sklasyfikowanych miast powiatowych zajęliśmy **17 miejsce w kraju**. Dochód gminy w przeliczeniu na zameldowanego mieszkańca wyniósł ponad 3882 zł. Stało się tak m.in. dzięki temu, że jest coraz niższe bezrobocie, a dochody mieszkańców systematycznie wzrastają co przekłada się na coraz wyższe wpływy z PIT. Ponadto nasi przedsiębiorcy coraz bardziej się rozwijają i pozyskujemy nowych inwestorów.

Z województwa Wielkopolskiego wyprzedza nas tylko Nowy Tomysł.

Wszystko to potwierdza, że obrana droga rozwoju gospodarczego daje pozytywne efekty.

Burmistrz Krzysztof Wolny.

Otwarcie wiatraka

W dniu 26 lipca w Prusimiu odbyło się uroczyste otwarcie zabytkowego wiatraka typu paltrak. Jego historia sięga 1754 roku. Ten typ wiatraka cały nastawiał się do wiatru. Dziś odrestaurowane pod okiem konserwatora wewnątrz będzie stanowiło mini-muzeum młynarstwa. Tak więc dzięki staraniom właścicieli

„Olandii” możemy się poszczycić kolejną atrakcją turystyczną w naszym regionie. Wzrok turystów przyciąga również malownicza dekoracja w postaci wielkiej, z daleka widocznej flagi obchodów 100-lecia Powstania Wielkopolskiego. W uroczystym otwarciu oprócz parlamentarzystów, wielu turystów i mieszkańców wzięli udział również przedstawiciele władz samorządowych naszej gminy, a burmistrz, przewodniczący rady i pani skarbnik uroczystie przecinali wstęgę.

Ref. Promocji i Kult.

Trochę o wiatraku w Prusimiu oraz koźlakach, paltrakach i olendrach...

Od lipca można zwiedzać wiatrak w Prusimiu, który powstał wysiłkiem i z inicjatywy Fundacji Olandia, z dofinansowaniem środków europejskich WRPO. Wiatrak można zwiedzić po uprzednim zgłoszeniu i umówieniu w hotelu Olandia w Prusimiu lub po zgłoszeniu lub przy okazji zwiedzania CERiP w Mniszkach (które współpracowało przy wyposażeniu wiatraka i przygotowaniu opisów). Zapraszamy!

WIATRAK W PRUSIMIU to WIATRAK PALTRAK, z miejscowości Sowa, w gminie Wierzbinie, w powiecie konińskim, przeniesiony w obecne miejsce w r. 2018. Wybudowany w pierwotnej wersji w roku 1754. W 1930 odbudowany na bazie innego paltraka, zbudowanego w 1880 roku w miejscowości Noć, w okolicach Jeziora Gopło. Prawdopodobnie, wiatrak z Noci wcześniej służył jako pływający młyn, na barce, na Jeziorze Gopło i obsługiwał rolników z okolicznych wsi.

Wymiary: wysokość wraz ze skrzydłami (smigami) 18,9 m; wysokość bez skrzydeł 12,6 m; rozpiętość skrzydeł 18 m.

WIATRAKI, CO TO TAKIEGO?

Wiatraki, czyli spotykane jeszcze czasami, tajemnicze budowle, zazwyczaj z drewna, towarzyszą pracy człowieka od tysięcy lat...

Znano je już w starożytnym Babilonie, w Chinach, w Indiach, potem w Europie, w Hiszpanii, czy Niderlandach. Służyły do osuszania mokradeł, nawadniania pól, wreszcie, najprawdopodobniej za sprawą Persów, do mielenia ziarna.

Różne bywały ich konstrukcje. Skrzydła czasem ustawiano poziomo, innym razem pionowo, jednak wspólne zawsze było to, że wykorzystywały siłę wiatru.

Od XIV wieku wiatraki na dobre zagościły i w Polsce. Osuszały pola, wyrabiały mąkę, kaszę, były często centrum wiejskiego życia. Niestety, od połowy XX wieku, znikają niepostrzeżenie, z naszego krajobrazu...

KOŹLAKI, PALTRAKI, HOLENDRY

- CZYM SIĘ RÓŻNIĄ?

Gdybyśmy porównywali wiatraki pod względem budowy, moglibyśmy zauważyć sporo różnic. Właśnie sposób konstrukcji posłużył do rozróżnienia trzech typów wiatraków występujących na terenie Polski.

TYPY WIATRaków

Koźlaki - to najstarszy i najbardziej rozpowszechniony typ wiatraków w Polsce. Nazwa pochodzi od „koźła”, czyli specjalnej konstrukcji, na której zbudowany jest wiatrak. Konstrukcja ta, pozwala obracać całym wiatrakiem wokół własnej osi, po to, by ustawić go w stronę wiatru. Pomaga w tym wystający z tylnej ściany specjalny długi dyszel.

Paltraki są nowocześniejsze od koźlaków, pojawiły się w XIX wieku. Są sylwetką przypominają koźlaki. Różnią się jednak tym, że obracają się wokół osi nie na drewnianym koźle, a na metalowych rolkach, które toczą się po okrągłym torze jezdny. Tak jak koźlaki, obracają się w całości, pomaga w tym również drewniany dyszel. Są jednak od koźlaków bardziej stabilne i odporne na silne wiatry.

Holendry - pojawiły się wraz z osadnikami z Holandii i Niemiec w XVII i XVIII w. Obraca się tu jedynie górna część, razem ze śmigłami („czapa”). Podstawa, często murowana na planie koła jest nieruchoma. Spotkać je można zwłaszcza na Pomorzu.

GDZIE POSTAWIĆ WIATRAK?

Najlepiej tam, gdzie wieją dobre wiatry, a także tam, gdzie... łatwo dojechać! Wiatrak miał bowiem przerobić na mąkę przywiezione zboże i służyć ludziom.

Wiatraki mogą pracować, gdy wiatr wieje z prędkością minimum 4 m na sekundę. Tak się zdarza przez około sto pięćdziesiąt dni w roku. Stawiano więc je zazwyczaj w odsłoniętych miejscach i w pobliżu dróg.

Bywało jednak, że w wybranym miejscu, z nieznanymi przyczynami, zmniejszała się siła wiatru lub ilość dni wietrznych i wiatrak prze-

ba było przesunąć, nawet o kilkaset metrów.

Ta skomplikowana operacja była wykonywana po zdjęciu skrzydeł, na specjalnych drewnianych balach, a przy jej realizacji uczestniczyć musiało wiele osób...

JAK „WŁĄCZYĆ” WIATRAK?

W celu uruchomienia wiatraka młynarz musiał wykonać cały szereg bardzo skomplikowanych czynności.

1. USTAWIENIE WIATRAKA

Najpierw trzeba było ustawić wiatrak w tę stronę, z której najlepiej wiał wiatr, z której było najlepsze parcie na skrzydła. Wiatrak można było przestawić (obrócić wokół własnej osi) za pomocą wystającego na zewnątrz specjalnego, długiego dyszla.

Wokół własnej osi można było obrócić w całości wiatraki koźlaki, osadzone na drewnianej konstrukcji („koźle”), a także paltraki (tak jak nasz, ustawione na obręczy z urządzeniem rolkowym, które umożliwia jego obrót). W wiatrakach olendrach obracała się tylko wieżyczka.

2. NAPIERZANIE

Kolejna czynność polegała na napierzaniu skrzydeł wiatraka. Napierzanie - to inaczej zakładanie na skrzydła wiatraka, w zależności od siły wiatru, specjalnych deszczulek, sosnowych lub jodłowych. W nowszych konstrukcjach deszczulki zastępowano mechanizmem żaluzjowym.

3. REGULACJA ROZSTAWU KAMIENI

Następnie młynarz regulował rozstaw kamieni młyńskich. Musiał je też ustawić równoległe do siebie.

4. Po tej czynności młynarz zwalniał koło palczne zatrzymywane specjalnym urządzeniem ściskającym - hamulcem, a następnie, gdy skrzydła zaczęły się obracać, uważnie wsluchiwał się w dźwięki wydawane przez wszystkie mechanizmy.

Jeśli nie słyszał nic niepokojącego, mógł przygotować się do zasypywania ziarna.

Konieczne było też dopasowanie rozstawu kamieni młyńskich, do przerabianego ziarna i gatunku przewidzianej do uzyskania, zamówionej mąki.

Wreszcie... można było wypełnić przygo-

towanym już ziarnem kosz zasypowy!

ILE ZIARNA MOGŁ PRZEROBIC WIATRAK?

Oblicza się, że w wiatraku można było przerobić średnio około 400 kg ziarna na dobę. W ciągu roku było to około 60 ton.

Duże młyny przemysłowe w okresie międzywojennym, potrafiły przerobić aż 50 ton na dobę, w latach siedemdziesiątych XX wieku aż 100 ton na dobę.

Jednorazowo do kosza w wiatraku można było zsypano średnio 180 kg ziarna. Przemiał tej ilości trwał około półtorej godziny.

Trzeba jednak pamiętać, że dla uzyskania właściwej jakości mąki, mlewo trzeba było przepuszczać przez kamienie po pięć, a nawet siedem razy...

MĄKA - CO TO TAKIEGO?

Mąka, to produkt otrzymywany wskutek mielenia ziaren zbóż i przeznaczony do dalszego przerobu, na cele spożywcze.

JAK ZROBIĆ MĄKĘ?

Najpierw ziarno należy przygotować do przemiału (oczyszczyć z piasku, kamyków, metali, innych nasion, części roślin, tzw. czyszczenie „czarne”). Ziarno podlega dalej czyszczeniu „białemu”, które polega na usunięciu zewnętrznej, drzewnikowej warstwy łuski, a więc obłuskiwaniu surowca.

Następnie, po sprawdzeniu i wyselekcjonowaniu ziarna, przystępuje się do jego kondycjonowania (nawilżania i leżakowania). Dopiero po takim przygotowaniu ziarna można przystąpić do jego przemiału.

MĄKA CHLEBOWA

Mąka chlebowa to mąka z ziaren pszenicy lub żyta, wykorzystuje się ją do wypieku chleba, ciast i innych wyrobów piekarniczych i cukierniczych.

MĄKA NIECHLEBOWA

Mąka niechlebowa to mąka z jęczmienia, owsa, gryki, orkisz, kukurydzy, soi, ryżu.

TYPY MĄKI

Mąka, poza rodzajem, ma również swój typ. Typ określany jest na podstawie ilości substancji mineralnych zawartych w mące.

Określany jest liczbą np. 450, 500, 550, itd. Liczba 450 oznacza, że w składzie mąki znajduje się 0,45% składników mineralnych, liczba 500, że 0,50%, liczba 850, że 1,85%, liczba 2000, że 2%. Im mniej składników mineralnych (mniejsza liczba), tym bielszy kolor mąki. Mąka 450 jest najjaśniejsza, mąka 2000 – najciemniejsza.

MĄKI PSZENNE

Powstają z ziaren pszenicy, im bardziej zmielonych, tym mąka jaśniejsza i niestety, zawiera mniej korzystnych minerałów.

Mąka typ 450 - tortowa

Najbardziej zmielona, najjaśniejsza, używana do tortów i biszkoptów.

Mąka typ 450 lub 500 - krupczatka

Gruba, przypomina swą konsystencją kaszkę, nadaje się do makaronów i ciast kruchych.

Mąka typ 450 - wrocławska, poznańska, luksusowa

Do delikatnych i słodkich wypieków, do drożdżowych bułeczek, chałki i drożdżówek.

Mąka typ 500 - koszalińska, wrocławska, poznańska

Do klusek, naleśników, pierogów, ciast kleistych, na przykład rogalików i krokietów.

Mąka typ 550 - luksusowa

Przeznaczona do każdego ciasta drożdżowego zwłaszcza bułek, chleba, bagietek.

Mąka typ 650 - „bułkowa”

Mąka ta nadaje się też do wypieku chleba, także na bazie zakwasu.

Mąki typ 750 i 850 - mąki chlebowe

Doskonałe do wypieków na drożdżach i zakwasie, ciemniejsze, nadają szlachetny smak.

Mąka typ 1850 - mąka Grahama

Zbliżona do pełnoziarnistej, zawiera sporo otrębów i błonnika, dlatego też jest bardzo korzystna dla zdrowia.

Mąka pełnoziarnista

Strukturą przypomina mąkę Grahama i mąkę razową, zawiera sporo otrębów, używana jest do wypieku zdrowego pieczywa.

Mąka typ 2000 - mąka razowa

Mąka z jednoRAZowego zmielenia ziaren pszenicy, nieprzesiana, zawiera wszystkie części składowe ziarna i sporo otrębów, dlatego jest bardzo zdrowa. Z mąki tej można przygotować zakwas pszenny.

MĄKI ŻYTNIE

Otrzymuje się je z ziaren żyta, przeznaczone są do wypieku chleba na zakwasie. Posiadają znacznie więcej otrąb i błonnika od mąki pszennej i orkiszowej. Pochłaniają więcej wody, można z nich upiec więcej pieczywa.

Mąka żytnia typ 700 - 1100

To mąka drobna, średniociemna, nadaje się do wypieku pieczywa oraz przygotowywania zakwasu chlebowego.

Mąka żytnia pełnoziarnista

Strukturą przypomina mąkę razową. Zawiera jednak mniej otrąb potrzebnych do zdrowego pieczywa. Ma lekko orzechowy posmak.

Mąka żytnia typ 2000, razowa

Powstaje z jednoRAZowego zmielenia ziaren żyta, jest nieprzesiana, ciemna i gruba, zawiera wszystkie części składowe ziarna i sporo otrębów, bardzo zdrowa. Polecana do przygotowywania zakwasu chlebowego.

MĄKI ORKISZOWE

Mąka orkiszowa powstaje z ziaren dawnej odmiany pszenicy – orkisz. Jest zdrowsza od klasycznej mąki pszennej, lekka, można nią zastępować odpowiednią mąką pszenną.

Mąka orkiszowa typ 700 lub 720

Mąka jasna, nadaje się do wypieków drożdżowych i na zakwasie. Jest lekka, można ją traktować podobnie jak mąkę pszenną.

Mąka orkiszowa typ 1100

Mąka „chlebowa”, nadaje się świetnie do wypieków drożdżowych i na zakwasie.

Mąka orkiszowa pełnoziarnista

Strukturą przypomina najbardziej mąkę razową, zawiera sporo otrębów, bardzo zdrowa.

Mąka orkiszowa typ 2000 - razowa

Z jednoRAZowego zmielenia ziaren orkisz, nieprzesiana, zawiera wszystkie części ziarna i sporo otrębów. Bardzo zdrowa. Można z niej przygotować zakwas orkiszowy.

MLEWO

Mlewem nazywane jest ziarno, które już raz zostało zmielone, a następnie przeznaczone jest do ponownego mielenia.

KOSZ

Koszem nazywa się drewnianą skrzynię w kształcie czworoboku, zamontowaną powyżej złożenia kamieni, ustawioną nad łubiem. Do kosza wysypywało się ziarno przeznaczone do zmielenia.

KORCZYNA

Korczyzna to inaczej specjalne korytko zamocowane pod koszem zasypowym, przez które ziarno zsuwa się z kosza poprzez otwór zwany

okiem i dostaje pomiędzy kamienie młyńskie.

ŁUBIE

Łubie to drewniana obudowa, przypominająca kształtem balie. Wewnątrz złożone są kamienie młyńskie. Obudowa zapobiegała rozsypywaniu mąki.

ZŁOŻENIE KAMIENI MEYŃSKICH

Dwa kamienie, położone jeden na drugim to złożenie. Kamień dolny, nieruchomy, to „leżak”. Kamień górny, ruchomy, to „biegun”. Otacza je drewniane łubie.

KAMIENIE MEYŃSKIE

Wykonywane były z odpornych na ścieranie skał (np. piaskowiec szydłowiecki lub śląski, bazalt, kwarc). Nowe, niestarte kamienie ważyły około 1 tony. Zabezpieczano je żelaznymi obręczami.

BRUZDY W KAMIENIACH

Bruzdy rozcierają, chłodzą mlewo i przepychają je na zewnątrz. Wykuwane są na tej powierzchni, pod którą dostaje się ziarno. Głębokość zależy od rodzaju ziarna i mąki. Szerokie bruzdy to fazy.

KAMIEN „LEŻAK”

Kamień, ten leżał nieruchomo pod kamieniem zwanym „biegunem”. Żelazny pręt „wrzeczono”, opierał się pod podłogą o kachelki i belkę podelgę, która służyła do regulacji rozstawu kamieni.

„FRANCUZY”

Kamienie młyńskie wykonane z cementu, w którym osadzone były kawałki kwarcu, specjalnie sprzedawane z Francji. Takie kamienie były skuteczne i bardzo dokładne w mieleniu.

„SERCE” i „OKO”

„Serce”, to w kamieniach zwanych „francuzami” (betonowych, z widocznymi tutaj kawałkami kwarcu), pierścień kamieni leżący najbliżej otworu znajdującego się pośrodku, czyli „oka”.

CEWIE (sześciornica)

Drewniane koło z trybami, osadzone nieruchomo na pionowej, żelaznej osi zwanej sochą, która tkwi od góry w sztodze, a na dole w paprzyce i przenosi napęd na kamień „biegun”.

PAPRZYCA

W otworze, na środku górnego kamienia zamocowana jest tzw. „paprzyca”, czyli żelazna sztabka w kształcie szczęk. Do niej mocowano żelazną oś, która przenosiła ruch obrotowy na kamienie.

KOŁO PALECZNE

Drewniane koło z drewnianymi zębami - „palcami”. Koło to osadzone jest na wale skrzydłowym. „Palce” te ząbiają się z kołem zębatym, które dalej przenosi ruch obrotowy na ruch kamieni.

„BICZYSKO”

Tak nazywa się belka, która jest elementem hamulca w wiatraku. Łączy stawidło (czyli drewniane obejmę opasujące koło paleczne) z belką zwaną prasą.

BĘBEN HAMULCOWY

Tak nazywany jest drewniany walec, na którym nawijano linę poruszającą prasę od hamulca. Lina stalowa podciągała prasę, lina kopna uruchamiała bęben.

PODNOŚNIK KUBEŁKOWY (elewator kubełkowy)

Urządzenie do transportowania mlewa z dolnej kondygnacji na górną, za pomocą taśm z doczepionymi do nich kubełkami, które przesuwają się wewnątrz drewnianych rynien.

ODSIĘWACZ (cylindryczny, graniasty)

Urządzenie do oddzielania mąki, za pomocą znajdującego się wewnątrz, obrotowego cylindra w kształcie graniastosłupa, którego ściany pokryte są gazą młyńską lub mosiężną siatką.

Podglądamy inwestycje

Docieplenie ścian budynku należącego do Szkoły Podstawowej nr 1, a stojącego przy ulicy 17 Stycznia.

Fot.: archiwum UMiG

Spełniają się postulaty kolejnej wsi w naszej gminie. Gorzycko Stare będzie miało swoją świetlicę wiejską. Będzie miejsce na integrację mieszkańców i kulturalne spędzanie czasu. Trwa budowa, zdjęcia z jej postępów przedstawiamy obok.

Fot.: archiwum sołectwa Gorzycko

Boisko wielofunkcyjne w Kamionie zyskało nową nawierzchnię.

Fot.: archiwum UMiG

Wizyta Marszałka

Trwają również inwestycje Marszałka: most ukończony, ruszyła przebudowa nawierzchni drogi wojewódzkiej na Sowiej Górze.

Po otwartym już dla ruchu moście w towarzystwie Burmistrza Krzysztofa Wolnego przeszedł Marszałek Marek Woźniak, Wicemarszałek Wojciech Jankowiak, Dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich Paweł Katarzyński oraz nasi Parlamentarzyści: senator Jan Filip Libicki, posłowie Zbigniew Ajchler i Marcin Porzucek, oraz radny Sejmiku Wojewódzkiego Przemysław Ajchler.

Droga wojewódzka nr 160 w Sowiej Górze zyskuje nową nawierzchnię. Całe zadanie związane z obydwoma inwestycjami realizowane jest w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 i współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wartość całego zadania wyniesie 26,9 mln zł z tego udział środków UE to 16,8 mln zł, a udział środków z budżetu Województwa Wielkopolskiego to 10,1 mln zł.

Międzychód w Szczytnej

Podczas corocznej imprezy promocyjnej pn. „Agrofeta” w naszym mieście partnerskim Szczytnej Międzychód reprezentował kierownik Referatu Promocji Tadeusz Wienke. Była to świetna okazja, aby promować również walory turystyczne naszego miasta. Leżąca między Polanicą a Dusznikami Zdrój Szczytna ma doskonałe walory turystyczne, a do atrakcji w tym roku dołączył nowoczesny tor do wyścigów modeli samochodów zdalnie sterowanych. Podziwiać można było również duży park linowy dla miłośników wspinaczek i dużych wysokości a także skatepark oblegany przez wielbicieli dwóch kółek. W tym roku przy okazji „Agrofety” nastąpiło uroczyste oddanie do użytku stacji ładowania samochodów elektrycznych, zbudowanej w ramach dużego projektu, obejmującego takie stacje w wielu miastach na terenie całej Kotliny Kłodzkiej. Dodajmy, że w ramach naszej współpracy podczas „Smażenia Powideł” wystąpi w Mniszkach zespół ludowy „Kukułki” ze wsi Wolany w gminie Szczytna, znany nam już z występu podczas naszych „Dni Międzychodu”.

Międzychód w Seelow

W ramach współpracy z niemieckim miastem partnerskim **Seelow** otrzymaliśmy zaproszenia do wizyt: w dniu 6 września podczas Dni Miasta i Festynu Bractw Kurkowych na głównej scenie wystąpi Międzychodzka Orkiestra Dęta wraz z mażoretkami, po koncercie biorąc udział w pochodzie przez miasto. Wybiera się tam również delegacja Rady Miejskiej z Przewodniczącą Dariuszem Nowakiem na czele. Natomiast na dzień 25 września zaproszenie otrzymała grupa taneczna REMIX, która będzie uczestnikiem Międzynarodowego Festiwalu Muzyki i Tańca Dzieci i Młodzieży - trzymamy kciuki, żeby odniosła takie sukcesy, jak w roku ubiegłym.

Ref. Promocji i Kult.

Sprzedam bardzo dobrze położoną nieruchomość komercyjną w Prusimiu.

SKLEP + BAR

z możliwością zaadaptowania na lokal usługowo - mieszkalny.

Bardzo dobre warunki zabudowy

tel. 505 914 651

1989-2019

30 LAT

DZIAŁALNOŚCI KOŁA ZWIĄZKU SYBIRAKÓW W MIĘDZYCHODZIE

VIII INTEGRACYJNY TURNIEJ

W WYCISKANIU SZTANGI LEŻĄC

„ROGAŁA START”

07.09.2019 - HALA SPORTOWA MIĘDZYCHÓD

Gorzowski Związek Sportu Niepełnosprawnych "START" SERDECZNIE ZAPRASZA!

ROZPOCZĘCIE ZAWODÓW GODZINA 14.30
Kategoria OPEN kobiet

Otwarcie zawodów godz. 15.00
Kategoria OPEN Mężczyzn od 49 – 80 kg
Kategoria OPEN Mężczyzn od 88– 107 kg

ZAKOŃCZENIE- wręczenie nagród

Punkty specjalny: ZAPROSZENIE DO UCZESTNICTWA OSÓB Z PUBLICZNOŚCI (wyciskanie sztangi o wadze startującego na ilość)

Zadanie jest dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki i Starostwa Powiatowego Międzychód.

Wakacje z klimatem z BPiCAK Międzychód 5-14 sierpnia 2019 r.

Od poniedziałku 5 sierpnia ruszyły wakacyjne warsztaty „Wakacje z klimatem” na podwórzu BPiCAK. Wydarzenia, które zorganizowaliśmy dla najmłodszych cieszyły się dużym powodzeniem i zainteresowaniem. Pierwsze warsztaty rozpoczęliśmy od tworzenia gazetowych łódeczek, które zakończyliśmy wyścigami na wodzie. Po skończonych warsztatach z łódek przenieśliśmy się w świat gliny gdzie lepiliśmy, formowaliśmy swoje wymarzone postacie i stworki. To była nie lada gratka dla dzieciaków – swoje dzieła gliniane zabrali do domu.

Kolejny dzień warsztatów obfitował w kolorowe gry planszowe, zręcznościowe, logiczne i gry

XXL gdzie mogliśmy pokazać swoje umiejętności gry przy tym świetnie się bawiąc. Największą frajdę jednak sprawiło uczestnikom warsztatów robienie szarpaków oraz pudełek niespodzianek ze smakołykami dla psów i kotów. Było fantastycznie!

W piątek przyozdabialiśmy eko torby kolorowymi farbami, stworzyliśmy przepiękne płócienne dzieła – zakupy z taką torbą z pewnością będą wspaniałe. Po malowaniu przeszliśmy do kreatywnych zabaw podwórkowych i gier z PRL – białe krutki to zdecydowany powrót do dzieciństwa. Dzieciaki śmiały się i wspólnie bawiły. Atmosfera podczas całych warsztatów spowodowała integrację wszystkich dzieci co nas bardzo ucieszyło.

12 sierpnia w poniedziałek ruszyliśmy pełną parą z warsztatami „jak w ulu”. Każde dziecko samodzielnie stworzyło domek dla owadów. Z zaciekawieniem słuchali opowieści o owadach i pracowali pilnie „jak mróweczki” by robaczkom w swojej okolicy umilić funkcjonowanie. Po pracowitych manualnie warsztatach nie zwolniliśmy tempa. Dzieciaki poznały podstawy języka migowego, nauczyły się najprostszego „migania” dzięki Adzie – z zaciekawieniem słuchały i łaknęły wiedzy. Z początku miganie sprawiało im trudności, ale im więcej ćwiczyli wychodziło coraz lepiej. Brawo!

We wtorek z kolei magicznie wywołyaliśmy deszcz własnoręcznie zrobionymi kijami deszczowymi – praca była dość ciężka ale daliśmy radę wspólnie z prowadzącymi warsztaty. Samo robienie i majsterkowanie przy kijach nie spowodowało deszczu, ale wiemy na 100%, że jak do kijów deszczowych dołączymy taniec – deszcz spadnie! Sami sprawdźcie! Po magicznych warsztatach przyszedł czas na tworzenie plakatów ekologicznych „Apel do Ziemi” – kreatywności dzieciom nie zabrakło – stworzyliśmy cudowne, kolorowe dzieła. Ekologiczny papier sprawdził się świetnie. Prawdziwy mały artysta tworzy i nie boi się ubrudzić –

co widać po zdjęciach.

Środa należała do kina rodzinnego – obejrzelśmy najnowszą bajkę z Kubusiem Puchatkiem. Salwy śmiechu dobiegały z końca sali aż za drzwi – super.

Oprócz warsztatów przygotowanych z największą pieczołowitością mogliśmy również podglądać dużego Artystę - Zbyszka, który malował skrzydlaty mural podczas odbywających się wakacji z klimatem – wpadajcie na podwórze BPiCAK zrobić sobie fotę ze skrzydłami!

Pojawiła się również strefa relaksu dla oczekujących na swoje pociechy rodziców. Na warsztatach nie zabrakło również przepysznej lemoniady i dobrych ciasteczek.

Dziękujemy Wszystkim uczestnikom warsztatów za to, że przez dwa tygodnie spędzali z nami klimatyczne wakacje! Pozostaje tylko napisać – do zobaczenia za rok.

*Aleksandra Puk-Piątek
BPiCAK Międzychód*

ANNA KARWAN

UROCZYSTY
KONCERT
FINAŁOWY
FESTIWALU

OFPA Międzychód 2019

data: 28 września 2019 r.
godz. 19.00
miejsce: sala widowiskowa BPiCAK
bilety: 45 zł

Anna Karwan szerszej publiczności znana jest z VII edycji programu „The Voice of Poland” z 2016 roku, w którym dotarła do finału i została ósmą najlepiej wsłuchaną dwujęzyczną artystką. Pierwszy zaproszony debiutancki płyty Ani Karwan był radiowy przebój „Głuchy”, który w zaledwie 5 miesięcy od premiery zyskał ponad 8 milionów odsłonek na YouTube. Na drugi singiel z albumu, artystka wybrała „Czarny Smół” – porażający balladę i jak sama mówi, najtrudniejszy utwór, jaki przesyłała jej zespół.

Tężeć się singiel singiel jest „Słucham Cię w radio co tydzień”, dzięki któremu Anyska na 56 Festiwale Polskiej Piosenki w Gdyni została uhonorowana aż trzema nagrodami, za najlepszą kompozycję, za najlepszy tekst oraz otrzymała nagrodę główną jury w konkursie Premiery.

W imieniu organizatorów: Gminy Międzychód, Gminy Skwierzyna i Nadleśnictwo Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka” zapraszamy do Międzychodu w dniu 7 września 2019 r. na:

XVII Święto Podgrzybka 2019

pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Wielkopolskiego – Marka Woźniaka i Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie – Andrzeja Szelażka.

Przebieg:

- 07.00 – Zawody wędkarskie na jeziorze Miejskim o „Puchar Podgrzybka”
- 08.00 – Międzyszkolne zawody „Podgrzybek 2019”
- 10.00 – Start Rodzinnego Rajdu Rowerowego Ostępami Puszczy Noteckiej (*Przystań nad rzeką Wartą*)
- 13.00 – Otwarcie Święta Podgrzybka:
  - Ceremoniał Myśliwski – Zespół Trębaczy Myśliwskich Zespołu Szkół Leśnych w Goraju
  - Ogłoszenie wyników międzyszkolnych zawodów „Podgrzybek 2019”
  - Wręczenie nagród w zawodach wędkarskich
  - Wręczenie nagród w rodzinnym rajdzie rowerowym Ostępami Puszczy Noteckiej
- 14.00 – Galowy Koncert Capelli Zamku Rydzynskiego
- 15.00 – Turniej Miast Międzychód-Skwierzyna
  - Koncert i Promocja płyty z piosenkami o Międzychodzie pt. „Z gruszą w herbie” w wykonaniu chóru Totus Tuus
- 16.00 – Konkurs Pilarzy
  - licytacja wyrzeźbionych podgrzybków na cele charytatywne
  - wręczenie nagród w konkursie pilarzy

- 17.30 – Koncert śpiewającej rodziny Kaczmarków
- 18.30 – licytacja obrazu poplenerowego „Puszcza Notecka” z przeznaczeniem na cele charytatywne
- 19.00 – Koncert Gosi Andrzejewicz
- 20.00 – Dyskoteka z DJ'em

Atrakcje:

- Prezentacja Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka” – nadleśnictwa: Sieraków, Oborniki, Potrzebowice, Skwierzyna, Karwin, Międzychód, Wronki, Krucz
- Pokaz samolotu gaśniczego
- Przetwory z runa leśnego
- Rowerowy tor przeszkód dla dzieci
- Kuchnia myśliwska
- Stoiska rękodzielnicze
- Rodzinna strefa relaksu
- Festiwal Smaków Świata - Food Trucki
- Piwo „Tutejsze” Międzychodzkie

Dodatkowo:

- Możliwość zakupu płyty z piosenkami o Międzychodzie pt. „Z gruszą w herbie”

Zapraszamy już od godziny 11.00 – kiedy to otwieramy nasze warsztaty i wystawy, a potem usłyszymy i zobaczymy m.in. ORKIESTRĘ DĘTĄ POJEZIERZA, zespoły ludowe, formację jazzu tradycyjnego DUBAI DIXIE BAND, Magdę Navarrete i CARAVANĘ BANDE – czyli taniec i głos flamenco Magdy Navarrete, czeską Orkiestrę Dętą, międzynarodowy skład wybitnych muzyków, niesamowitą mieszanekę muzyki hiszpańskiej, bałkańskiej i gypsy jazzu (Caravana Banda łączy w sobie musicalowy rozmach z niemal „uliczną” energią, zespół

podbija publiczność w Czechach, na Słowacji, w Niemczech i w Polsce, w Brazylii, w tym roku w Mniszkach!).

Czekają nas też atrakcje takie jak: warsztaty kowalskie i pokazy kucia, garn-carze i możliwość samodzielnego lepienia garnków, pokaz wypalania garnków, wikliniarstwo i plecenie koszyków, kręcenie powrozów, pszczelarze i wystawa uli, tkactwo, szydełkowanie i koronkarstwo, rzeźba w drewnie, pieczenie chleba, średniowieczne rzemiosła i prace, ZEGAR-MISTRZ, FOTOGRAF, DRUKAR-NIA, DAWNE KINO, lanie świec z wo-

sku pszczelego, ozdoby z modeliny, aniołki i figurki, ozdoby z masy solnej, papierowe kwiaty, koniki dla dzieci.

A także: wyrób papieru czerpanego, pisanie atramentem i pamiątkowe pieczętki, wystawa Nadleśnictwa Bolewice.

Regionalne potrawy: szare kluski, plynzde, poznańskie rury, drożdżowe placiki, kawa, herbata oraz OCZYWIŚCIE POWIDŁA z Mniszek: możliwość zakupu przy kotle i w składzie kolonialnym, aż do wyczerpania zapasów.

ZAPRASZAMY 15 września, w niedzielę!!!

Szczegóły wkrótce na plakatach i stronach internetowych!

Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach Oddział Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury im. J.D. Janockiego w Międzychodzie, www.mniszki.pl, facebook.com/cerip.mniszki

15 sierpnia w Mniszkach

Już dwunasty raz w Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach odbyły się uroczystości Matki Boskiej Zielnej – z mszą świętą połową, w której uczestniczą nie tylko mieszkańcy Mniszek, Mnich i Tuczęp, ale także – bardzo licznie przyjeżdżający na to wydarzenie turyści z różnych stron naszego kraju.

W tym roku – po raz drugi, odbywał się tego dnia także kiermasz pszczelarzy i zielarzy oraz rękodzielników.

Swe prelekcje wygłosili dr Krzysztof Grzegorzyczyk – o bukicie Matki Boskiej Zielnej, dr Kamil Szpotkowski – o niewidocznym świecie przyrody wokół nas oraz Witold Marciniak o kwiatach Botticellogo.

Wszystko uświetnił występ międzyczodzkiego chóru „Lutnia” oraz – na zakończenie, zespołu KRAĞ – laureata III miejsca na Ogólnopolskiej Giełdzie Turystycznej Piosenki Studenckiej w Szklarskiej Porębie.

SPORTOWE WYDARZENIA • SPORTOWE WYDARZENIA • SPORTOWE WYDARZENIA

Z piłkarskiego boiska

W przedostatnim przed składaniem tego numeru meczu ligowym Warta niestety przegrała 15 sierpnia na własnym boisku 1:2 z Victorią Września, pomimo tego, że do przerwy wygrywała. W poprzedniej kolejce również takim wynikiem 1:2 zakończyła mecz, tym razem z Centrą 1946 Ostrów Wielkopolski. W trzeciej kolejce 18 sierpnia Warta zagrała na wyjeździe z Victorią Ostrzeszów. Wynik: 1:3, niestety konto w tabeli nadal „na minusie”.

Z ostatniej chwili: 24 sierpnia „Warta” wygrała u siebie 2:1 z dobrze notowaną Unią Swarzędz. Nadzieja wraca. Wyniki następnych kolejek rozgrywek ligowych podamy w kolejnym numerze „Informatora”.

Wicemistrz Polski z Krzyżkówka!

Według najświeższych wieści mamy **Młodzieżowego Wicemistrza Polski!** Zawodnik Ludowego Klubu Sportowego „Budowlani - Całus” z Nowego Tomyśla **Damian Keller** z Krzyżkówka w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski do 23 lat w podnoszeniu ciężarów w Stoku Lackim początkowo był klasyfikowany na 3 miejscu, jednakże po weryfikacji i dyskwalifikacji poprzednika został ostatecznie sklasyfikowany na 2 miejscu w kategorii 89 kg. W efekcie mamy **Wicemistrza Polski!** Gratulacje!

FlyBoard

W dniu 17 sierpnia 2019 r. z inicjatywy Adama Ratajczaka z Bielska, po akceptacji władz Międzyczodu i Prezesa MOSTiRu o godzinie 11 na plaży w Mierzynie odbył się pokaz FLYBOARD, który został przedstawiony przez **ROBSON TEAM flyboard**, odnoszący liczne sukcesy w Mistrzostwach Świata we Flyboardzie. Jest to nowa dyscyplina sportu która została zaprezentowana przy licznych udziałach widzów na plaży w Mierzynie.

MOSTiR, Fot. archiwum MOSTiR

MIĘDZYCHODZKA „DZIESIĄTKA”

Zapraszamy 31 sierpnia na biegową sobotę w Międzychodzie!

O godz. 14.00 na Stadionie Miejskim wystartują najmłodszy biegacze w 4 Zawodach Dziecięco – Młodzieżowych.

Natomiast o godz. 16.45 sprzed Stadionu – wraz z orkiestrą udadzą się na START przy Starej Przystani uczestnicy 7 Międzychodzkiej Dziesiątki „Z Pompą”.

Zawodnicy będą mieli do pokonania 5 km i 10 km, czyli jedną lub dwie pętle. Rejestracja na biegi: www.miedzychodzka10.pl
W związku z biegiem nastąpią utrudnienia w ruchu drogowym.

Od godz. 17.00 do godz. 18.30 – zamknięta dla ruchu będzie ul. Wały Jana Kazimierza, Ratajczaka, Lecha, Dąbrówki i Mieszka I.

Za utrudnienia bardzo przepraszamy!

Mierzyn - 13 Grand Prix Wielkopolski w pływaniu długodystansowym

15 sierpnia 2019 nad jeziorem w Mierzynie odbyła się kolejna edycja Grand Prix Wielkopolski w pływaniu długodystansowym (na 3000 m.). W zawodach wzięło udział ponad 80 pływaków, w klasyfikacji Grand Prix Wielkopolski OW najlepszy był Bartosz Grzybek z UKS CityZen Poznań, z czasem 37:35,02 min., tuż za nim wyścig ukończyła Joanna Cieślak z KS Warta Poznań, 37:47,08 min. Dodatkową atrakcją były zawody w pływaniu na byle czym, konkurs w pływaniu dla dzieci na 50 m oraz wyścigi kajakowe dookoła wyspy.

MOSTiR, Fot. archiwum MOSTiR

Regaty - Lubniewice, Międzyrzecz, Przytoczna

Nie tylko załogi klasy Omega startują w tym trudnym dla nas sezonie. Nasi najmłodszy adepti żeglarskiego także uczestniczą w regatach. Ostatnio uczestniczyli w Regatach o Błękitną Wstęgę O.W. Stilon na jeziorze Lubiąż w Lubniewicach w dniu 10 sierpnia. Nasza kadra spisała się na medal - Maciek Dreczka zajął II miejsce a Tomek Talarek ukończył zawody na III lokacie.

W tym sezonie żeglarze startujący na

Optymistach wzięli udział także w regatach o Puchar Burmistrza Międzyrzecza na jeziorze Głębokim. W klasie Optymist startowało 19 uczestników, Maciek Dreczka był na IV, Tomek Talarek V, Wojtek Haryjan XI a Dawid Mannek na XIII miejscu. W regatach w Przytocznej Tomek Talarek zajął pierwsze miejsce nie dając szans rywalom, Maciek Dreczka został sklasyfikowany na trzecim miejscu ex aequo z zawodnikiem z Lubniewic.

Szczególną wolę walki wykazał nasz trzeci żeglarz Dawid Mannek, który mimo najmniejszego doświadczenia dzielnie gościł czołówkę. W dniu 17 sierpnia odbywały się Regaty o Puchar Grodu Staszica na Zalewie Koszyckim w Pile w klasie Optymist. Nasi przedstawiciele: Maciek Dreczka, Tomek Talarek, Dawid Mannek i Wojtek Haryjan zajęli miejsca w środku stawki. Silny wiatr i większa fala pozwoliła zdobyć chłopcom doświadczenie w żeglowaniu w takich warunkach. Miejsca w środku stawki to także sukces. Gospodarzem regat był UKŻ Wodniak Piła.

Szczególne podziękowania kierujemy do rodziców za czas poświęcony na wyjazdach, organizację i transport.

MTT&SW

Lato u żeglarzy

W 2019 roku Międzychodzkie Towarzystwo Turystyki i Sportów Wodnych kolejny już rok organizuje zajęcia żeglarskie. Z powodów organizacyjnych sezon żeglarski rozpoczęliśmy dopiero od lipca. W tym roku zajęcia na wodzie prowadzi współpracująca z MTTiSW instruktor żeglarsstwa p. Roma Cejba. Zajęcia odbywają się na jeziorze. Miejskim. Bardziej doświadczeni młodzi żeglarze dzięki nieocenionej pomocy rodziców wyjeżdżają rywalizować na regatach w klasie Optymist, o czym piszemy również obok.

KLASA OMEGA

20 lipca odbywały się Regaty o Błękitną Wstęgę Jeziora Myśliborskiego. Załoga MTTiSW POL224 - Grzegorz Mrówka,

Bartek Gil i Szymon Nyga zdobyła na nich IV miejsce.

3 sierpnia nasi przedstawiciele brali udział w regatach w ramach Mistrzostw Okręgu Zachodniopomorskiego. Załoga: Grzegorz Mrówka, Ola Klimek i Bartek Haryjan - zdobyła I miejsce w klasie Omega Standard - Junior oraz VII miejsce w klasie Omega Standard - Senior w Mistrzostwach Okręgu Zachodniopomorskiego na Jeziorze Myśliborskim.

W tym roku planujemy także zorganizować regaty na jez. Bielskim oraz w ramach Pucharu Polski w klasie Omega w Chrzypsku Wielkim. Nie byłoby to wszystko możliwe dzięki wsparciu gmin, a w szczególności Gminy Międzychód. To dzięki realizacji programów gminnych w zakresie wsparcia sportu i rekreacji mamy środki finansowe na realizację tych założeń. Dziękujemy.

MTTiSW, Fot. archiwum MTTiSW

Półkolonie w SP 1

Razem ze Szkołą Podstawową nr 1 w Międzychodzie przedstawiamy relację z letniej półkolonii, w której między 15 a 26 lipca udział wzięło 45 uczniów klas I-III

Organizatorzy zaplanowali mnóstwo atrakcji, w tym wyjazdy: do „Kina Helios” w Gorzowie Wlkp., Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach, na basen termalny „Tarnowskie Termy”, do „Krainy Zabawy Bogilu”, „Nowego ZOO” w Poznaniu i szlakiem ścieżki edukacyjnej „Bobrowy Zakątek”. Opiekę podczas turnusu pełniły wychowawczynie: p. Józefa Karwatka, p. Iwona Paech Adamska i p. Ewelina Wawrzyniak. Plan półkolonii oraz wyjazdy, które odbyły się podczas niej, opracował i zorganizował kierownik wypoczynku – Bartosz Cemborowski.

Wszyscy uczestnicy zasłużyli na miano WZOROWEGO PÓŁKOLONISTY, za co otrzymali pamiątkowe dyplomy i płyty, na których uwiecznione zostały te niesamowite dwa tygodnie.

Fot. archiwum SP1

KOLEJNY RAZ NAPRAWIONY

W poprzednim numerze pisaliśmy o zniszczonym, już kolejny raz, przez nieznaną sprawców – wandalów, Pomniku Harcerzy. Z jakiegoś powodu wandalom przeszkadza harcerska lilijka umieszczona na głazie.

I tym razem udało się umieścić tam nową lilijkę – zgodną z tradycyjnym wzorem Związku Harcerstwa Polskiego z 1927 roku. Na jej ramionach umieszczone są litery ONC, które oznaczają słowa: OJCZYŻNA, NAUKA, CNOTA – dawne hasło filaretów.

FESTYN STRAŻACKO-WIEJSKI W ZATOMIU NOWYM

POD HONOROWYM PATRONATEM
BURMISTRZA MIĘDZYCHODU

31 sierpnia 2019 r.
w godz. 13:00 - 22:00

W programie:

- 13:00** - zbiórka gości (początek wsi od strony Międzychodu), i wspólny przemarsz przez wioskę,
- 13:20** - poświęcenie samochodu i remizy oraz wręczenie odznaczeń,
- 14:00** - grill dla uczestników festynu,
- 15-18** - atrakcje i zabawy festynowe,
- 18-22** - biesiada przy muzyce zespołu „Weekend”.

Dodatkowe atrakcje: dmuchane zamki, ponton, moduł PSP, koniki, przejażdżki bryczka, animatorzy BPICAK, cukrowa wata.

Związek Sybiraków - Koło Międzychód

pod patronatem Starostwa Powiatowego w Międzychodzie
przy wsparciu samorządów Gmin:
Chrząpsko Wielkie, Kwilcz, Międzychód i Sieraków
z pomocą Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Międzychodzie
organizują w całym powiecie

Uroczystości poświęcone pamięci
ofiarności represji sowieckich
w 80. rocznicę
napadów sowieckich na Polskę

17 września 2019 r.

Chrząpsko Wielkie, 9:00 - Uroczystości gminne w Szkole Podstawowej. Spotkanie w Orlu przy obelisku pamięci i na cmentarzu parafialnym w Chrząpsku Wlk.

Lutom, 9:00 - Uroczysty apel w Szkole Podstawowej.

Sieraków, 11:00 - Uroczystość gminna na cmentarzu parafialnym z udziałem młodzieży szkół i Rodzin Sybirackich.

Kamionna, 9:00 - Spotkanie Rodzin Sybirackich i młodzieży szkolnej na Cmentarzu Parafialnym.

Łowię, 10:30 - Uroczysty apel w Szkole Podstawowej.

Międzychód, 14:45 - Spotkanie Rodzin Sybirackich i młodzieży SP2na Cmentarzu Komunalnym przy grobach Sybiraków.

16:00 - Msza św. w intencji ofiar agresji sowieckiej na Polskę w kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi, program okolicznościowy w wykonaniu młodzieży Zespołu Szkół Technicznych.

17:00 - Uroczystość przy „Tablicy Pamięci i Wdzięczności”, wystąpienia Starosty Międzychodzkiego i Burmistrza Międzychodu, złożenie kwiatów, zapalenie zniczy pod tablicą.

18:00 - Spotkanie Sybiraków i ich rodzin z władzami Powiatu Międzychodzkiego i Gminy Międzychód, ul. Dworcowa 24 (budynek dawnego Technikum Rolniczego)

18 września 2019 r.

Lubosz, 11:00 - Uroczysty apel, złożenie kwiatów na grobach Sybiraków na cmentarzu w Mościejewie

Kwilcz, 13:00 - Uroczystość gminna organizowana przez Szkołę Podstawową - część tematyczna w siedzibie Centrum Kultury i Edukacji - spotkanie na Cmentarzu Parafialnym przy grobach Sybiraków

1989-2019
30 LAT

DZIAŁALNOŚCI KOŁA ZWIĄZKU SYBIRAKÓW W MIĘDZYCHODZIE

KRAJNA BAJEK

Drogie Dzieci!

Och! Jak szybko minął ten wakacyjny czas. Wracacie do przedszkola, do szkoły, do kolegów i koleżanek, do nauczycieli. Przed Wami nowy rok szkolny i dużo, dużo pracy. Powspominajmy jeszcze trochę letnie przygody... Zuzia i Amelka, z którymi spotkałam się kilka dni temu opowiedziały mi o swoich wakacjach i o marzeniach. Zuzia była tego roku w Białym Dunajcu. Zobaczyła Tatry. Amelka marzy, by tam pojechać. Zgodziły się namalować

góry. O nich bowiem rozmawialiśmy. Napisałam wiersze. Moje wspomnienia z gór, które i mnie urzekły. Miejsce, o którym Wam napiszę, znajduje się w Bieszczadach. Spotkałam tam dużo dzieci, bo okazało się, że to Podkarpacka Stolica Dzieci. Rymanów-Zdrój – wieś uzdrowska w południowo-wschodniej Polsce, położona w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim, w gminie Rymanów. Leży nad rzeką Tabor, ok. 2 km na południe od miasta Rymanów. Spędziłam tam wiele miłych chwil. Spotkałam się z przed-

szkolakami. Czytałam im moje bajki. Byłam na koncercie przygotowanym przez uczniów szkoły sanatoryjnej. Jest to szkoła, w której przez cały rok mogą uczyć się, a zarazem leczyć, chore dzieci. Podczas jednego ze spacerów odkryłam wysepkę, a na niej chatkę Baby Jagi, o której napisałam w wierszu. Widziałam drzewa, kwiaty, ptaki, jakich nie spotkałam w naszym klimacie. Ale stokrotki - śpiące o poranku stokrotki - i tam rosną. Zachwyciły mnie i o nich też jest wiersz. Dziękuję Zuzi i Amelce za rysunki. Zachęcam Was do przesyłania pomysłów do kolejnych numerów naszej Krainy Bajek.

Katarzyna Kędzierska

Chatka Baby Jagi

A gdyby w Chatce Baby Jagi,
gdzie kogut kręci się w kółko,
nabrać takiej odwagi,
co niedźwiedź stojący za krówką?

A gdyby wilka łapę uchwycić
i spojrzeć mu prosto w oczy?

W Kapturka koszyczku grosiki policzyć,
czy może nas coś zaskoczyć?

O kocie też wspomnieć należy,
co oczy ma tak zielone
i w bajkę naszą uwierzyć,
by DOBRO było spełnione.

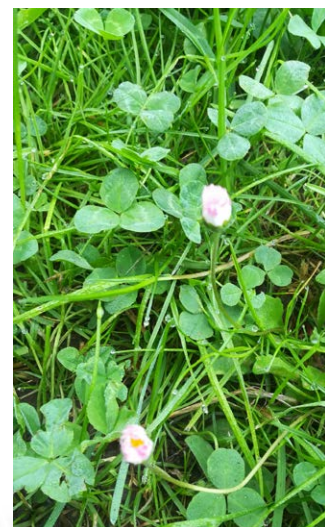
*Katarzyna Kędzierska
Rymanów Zdrój, Zakątek Bajkowy,
6 czerwca 2019 r.*

Stokrotki

Jeszcze stokrotki małe śpią.
Ptaki od świtu budzą je.
Góry okryte lekką mgłą.
Co nam przyniesie nowy dzień?
Słońce, co bliżej tu dotyka
i delikatny wiatr...
Zieleń, co nas przenika
i swym spokojem zostaje w nas.
Wiewiórkę w parku,
co biegnie po trawie.
Czas na zegarku,
płynący ciekawiej.

I szum potoku nam przyniesie,
muzkę deszczu tak inną tu.
Tak poprzez lato aż po jesień,
gdy powrócimy znów...

*Katarzyna Kędzierska
Rymanów Zdrój, 7 czerwca 2019 r.*

*Amelka Gapa
Międzzychód 7 lat*

*Zuzia Bajerlein
Poznań 11 lat*

XVIII Święto Podgrzybka 2019

PROGRAM

- 07.00** - Zawody wędkarskie na jeziorze miejskim o „Puchar Podgrzybka”
08.00 - Międzyszkolne zawody „Podgrzybek 2019”
10.00 - Start Rodzinnego Rajdu Rowerowego Ostępami Puszczy Noteckiej
(Przystań nad rzeką Wartą)
13.00 - OTWARCIE ŚWIĘTA PODGRZYBKA:
- Ceremoniał Myśliwski - Zespół Trębaczy Myśliwskich Zespołu Szkół Leśnych w Goraju
- Ogłoszenie wyników międzyszkolnych zawodów „Podgrzybek 2019”
- Wręczenie nagród w zawodach wędkarskich
- Losowanie głównych nagród w Rodzinnym Rajdzie Rowerowym Ostępami Puszczy Noteckiej
14.00 - Galowy Koncert **CAPELLI** Zamku Rydzynskiego
15.00 - Turniej Miast Międzychód-Skwierzyna
- Koncert i Promocja płyty z piosenkami o Międzychodzie pt. „Z gruszą w herbie” w wykonaniu chóru Totus Tuus
16.00 - Konkurs Pilarzy
- licytacja wyrzeźbionych podgrzybków na cele charytatywne
- wręczenie nagród w konkursie pilarzy
17.30 - Koncert śpiewającej rodziny **KACZMARKÓW**
18.30 - licytacja obrazu poplenerowego „Puszcza Notecka” z przeznaczeniem na cele charytatywne
19.00 - Koncert **GOSI ANDRZEJEWICZ**
20.00 - Dyskoteka z DJ'em

ATRAKCJE

- Prezentacja Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka”
  - - nadleśnictwa: Sieraków, Oborniki, Potrzebowice, Skwierzyna, Karwin, Międzychód, Wronki, Krucz
  - Pokaz samolotu gaśniczego
  - Przetwory z runa leśnego Devaldano - firma Danex
  - Rowerowy tor przeszkód dla dzieci
  - Kuchnia myśliwska
  - Stoiska rękodzielnicze
  - Rodzinna strefa relaksu
  - Food Trucki
- Dodatkowo:**
Możliwość zakupu płyty z piosenkami o Międzychodzie pt. „Z gruszą w herbie”

7.09.2019 r.

PRZYSTAŃ
NAD RZEKĄ WARTĄ

ORGANIZATORZY

SPONSORZY

PATRONAT
HONOROWY

Marszałek
Województwa Wielkopolskiego
- Marek Woźniak
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Szczecinie
- Andrzej Szelażek

SPONSOR
GŁÓWNY

PATRONAT MEDIALNY
TYDZIEŃ
międzychódzko-sierakowski

